Після конфіскати — другий наклад.

Ч. 179 (10.562). Львів, четвер 13. серпня 1925 Почтову належитість оплачено гуртом. Рік XLIII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОПУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10. II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Гол. Редактор приймає від 1—2 год. пополуд.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно в краю 4·20 зл.
ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к. Румунія 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. Зміна адреси 1 зол.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 17 СОТ.

Перегони з потягом.

З приводу господарської кризи у Польщі.

Сер Гільтон Юнг, поруч з низкою інформаційного матеріялу про стан польського нар. господарства, поклав у свойому авторитетному журналі „Фіненчіель Нюз" з 20. м. м. таку оригінальну увагу:

„Польський міністр фінансів В. Грабскі, впровадивши нову валюту поки ще не зрівноважив як слід буджету, найшовся у положенні сільчака, який вискочив з потягу на повному бігу і мусить тепер бігти наче заяць, щоби втримати рівновагу". Правда, автор такого будь-що-будь драстичного для м-стра фінансів порівнання спішить зараз же зі солодкою пілюлею, що, мовляв, міністр Грабскі вже зільнсе кроку і мабуть зуміє втримати рівновагу... Колиж зважимо, що сер Гільтон Юнг це не особі перший кращий рядовий закордонний теоретик-економіст, а той, який ще так недавно удостоївся був місії спасати діравий корабель польських фінансів у ролі півофіціяльного фаховця-дорадника при польському уряді і вмив руки від того невдячного завдання та розпращався з Варшавою тільки тоді, коли побачив ревність саnаторів „z domowem wykształceniem" і безглядність своєї боротьби проти великанського буджету міністерств внутрішніх та військових справ, то поза анекдотичною рискою у висше наведеній пластичній паралелі побачимо в ней поважний, глибокий, ба навіть — трагічний зміст. Щораз голосніший відгомін, який лунає відтіль у звязку з хитанням курсу польського золотого і який недискретно голосить про ті неприємні тайни польського народнього господарства, що ними цікавились досі лише професіонали й фаховці, є найкращим доказом, що розгін потягу покищо далеко ще не вгаває а сміливість міністра Грабского втягнула й усіх нещасних громадян польської держави у вир карколомних перегонів з потягом.

29. липня на біржах у Берліні й Празі курс золотого раптово захитався. Негайна протиакція Банку Польського запобігла покищо катастрофальній деруті і курс доляра знову знизивсь: а проте в суботу у Львові платили на чорній біржі по 5·95 до 6 зл., а в той самий час у Варшаві курс доляра доходив до 6·20. Одночасно термін платности долярових зобовязань, заповідження прольонгати переляканими торговцями й фабрикантами і припинення пропозиції (подажу) долярів — викликує надзвичайний попит на доляри і підштовхує вгору курс доляра ледве не з години на годину. І ось виявляється, що крик, який підняла — безумовно інспірована м-ством фінансів — уся польська преса, що згадана знижка курсу золотого з кінця мин. місяця є штучним наслідком німецьких інтриг і брудної спекуляції — не має під собою майже ніякого реального ґрунту: бо ніяка спекуляція не всилі небезпечно й на довшу мету пошкодити фінансовій ситуації держави, якщо ця ситуація є дійсно гарною і тривкою. Тимчасом нині вже не скриває ані одна сяк-так шануюча себе польська газета правди, що фінансова ситуація Польщі є дуже й дуже погана та в будучому дуже непевна.

Некорисність фінансової ситуації Польщі полягає на пасивному платничому білянсі, пасивному торговельному білянсі і на пасивному буджеті. На покриття пасивів платничого і торговельного білянсу Польський Банк приневолений видавати запаси девіз чи пак золота, на яких уґрунтована є валюта. Таким робом резерва девіз, що з кінцем мин. року доходила до 300 міл. зол., змаліла на протязі першого півріччя (1925) до 91 міл. зол. Висота покриття золотого все ще є достаточною; вона виносить 40 проц., себто більше, ніж навіть покриття англ. фунта. Річ тільки в тім, що саме завдяки висшенаведеним аномаліям П. Банк приневолений позбуватися запасів девіз, бо тільки таким робом він міг утримати курс золотого. Причини дефіцитового буджету загально відомі: буджет вбивають видатки на адміністрацію і зброєння. Причини пасивного торгов. білянсу (пасива виносять тепер місячно 60—70 міл. зол.!) виводяться з конкуренційної нездібности польського промислу, який не має покупної сили за кордоном, коли тимчасом Польща залита чужоземними дешевшими й соліднійшими товарами.

Польський уряд бореться з цими явищами як може, або вірнійше сказати: як уміє. На рятування буджету вкупі з рятуванням курсу золотого пішла вже ціла американська позичка, з якою звязувано стільки рожевих надій: будівельний рух, нові залізниці etc. etc. Для ратування катастрофального торговельного становища польський уряд вступив на шлях зачинення границь для чужоземних товарів надмірно високими митами. Нова митна політика має, на думку її аранжерів, з одного боку затримати в Польщі гріш перед вивозом його закордон, з другого боку примусить населення навернутись до краєвого промислу, себто допоможе розвиткові цього останнього. В звязку з цією митною політикою вибух м. и. нинішній німецько-польський конфлікт, якого наслідків важко ще передбачити.

І тут вилазить на верх Ахіллева пята всієї системи польського правління в усіх обсягах життя держави: паліятивність зарадчих засобів. Зачинення границь Річипосполитої для ввозу чужих товарів є цілком подібне до обмеження особистої свободи власних громадян піднесенням пашпортових оплат до горендальної суми. Китайський мур, яким обведено Польщу пашпортовими розпорядженнями, довів до того, що все одно багачі чкурнули за кордон, а вся решта населення була примушена дуситись і — грошево руйнуватись у „власних" літниськах, які не пропустили нагоди вишрубувати ціни пересічно до подвійної висоти цін у першорядних заграничних надморських та гірських пансіонах. Височезні мита на чужі товари зроблять те, що все одно дотеперішні покупці люксусових товарів спроваджувати й купуватимуть їх і на дальше, а всі инші речі першої необхідности, доставлювані від нині лише „патріотичним" польським промислом, з патріотичних оглядів їтимуть як по драбині вгору. Хвиля загальної дорожнечі залле Польщу. Наслідок: дальше зубожіння населення.

Весь рахунок міністра В. Грабского йшов і почасти йде ще на жнива. Урожай, мовляв, дозволить на експорт збіжжа, що бодай трохи залатає діру торгов. білянсу. Але прегарний урожай в цілій середній і західній Европі а ще кращий у Канаді (в Зєдин. Державах і Арґентині збіжжа трохи гірше як минулого року) робить надзвичайно проблематичною вартість обрахунків на закордонну торгівлю збіжжам взагалі та на високі зиски з тої торгівлі зокрема. Факт, що польський золотий зазнав болючого потрясення на чужих і краєвих біржах у час, коли вже жнива на загал скінчені, свідчить теж проречисто, що до експорту збіжжа з Польщі не привязують особлившої ваги.

Відділювати господарське положення держави від політичного — неможливо. Брак довіря у фінансових справах, на якому терпить Польща, має безумовно своє коріння так у її закордонному як у внутрішньому політ. положенні.

Побудування еґзистенції Польщі на приязни Франції показує в нинішніх днях яскравійше, ніж колинебудь, що союз з державою, яка має велитенську армію, не завжди доводить до цілі. Важка кріза французьких фінансів вкупі з „неприємностями" у Марокко й Сирії не могли посередно не вплинути відємно й на польські фінанси. Обличя, яке виявив сойм, та відношення Українського і Білоруського клюбу, підчас земельної дискусії, ще раз переконав світ про напруження й хиткість внутр. політ. відносин Польщі.

Ь. К—н.

Поворот політ. еміґрації на Україну.

1. Справа повороту Винниченка.

В. Винниченко вважав вказаним подати до публичного відома свій приватний лист до радника представництва Радянського Союзу в Празі А. Приходька в справі свого повороту на Україну. З огляду на те, що питання повороту нашої політ. еміґр. є одним з найбільше болючих і лишиться надовго гостро актуальним, користуємось такою нагодою, щоби торкнутись кількох моментів цього питання.

Зміст згаданого листа такий: коли кермуючий центр радянської влади вважає поворот Винниченка бажаним і вважає, що перешкоди з р. 1920 щезли, а заявить це через своїх представників, тоді Винниченко готов вернутись, без огляду на те, чи становище радянської влади в та міцне, чи ні. Одначе сам він з таким проханням не звертається, своого повороту він не вважає особистою справою, а справою „певної частини українства". Головною перешкодою, чому він не залишився на Україні в 1920 р. підчас своєї тодішньої подорожі, була „помилкова національна політика кермуючого центру комуністичної партії на Україні".

„Тепер — пише Винниченко — офіціальна, урядова преса на Україні й деякі окремі факти з життя стараються довести, що колишні помилки направляються. Але з другого боку посвідчення та інформації з України, з неурядових кол, та цілий ряд фактів з життя свідчать, що стара національна політика в змінених формах немов провадиться далі. Коли кермуючий центр комуністичної партії дійсно зацікавлений у тому, щоби [illegible] на Україну вернулись до праці люде, готові служити справі соціялізму й національного відродження України, коли він дійсно може мати суттєві докази зміни політики (що маються тільки в його розпорядженні) то нехай [illegible]

Red. czas. „Diło" we Lwowie. Pr. 572/25. W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej! Sąd okręgowy karny orzekł na wniosek Prokuratury przy tymże Sądzie, jako Trybunał Prasowy we Lwowie, że treść artykułu, umieszczonego w czasopiśmie „Diło" Nr. 173 (10.456) z dnia 6. sierpnia 1925. pod tytułem: 1) Żertwy samooznaczennia" od słów „z ni[illegible] mecko-polskymy opłatamy" do końca artykułu, 2) w artykule pt. „Na kulturni temy" między słowami „a i u nas" a słowami „ide win" zawiera znamiona zbrodni z § 65 a) ustawy karnej, uznał dokonaną w dniu 5 sierpnia 1925 r. konfiskatę za uprawiedliwioną i zarządził zniszczenie całego nakładu i wydał w myśl § 493 p. k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydał nakaz odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą nałożenie grzywny przewidzianej w § 21. ust. druk. z 17. grudnia 1863 Dz. p. p. Nr. 6 ex 1863 i zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Lwów dnia 7. sierpnia 1925 r.

Kohman.

стів. Щоб він не дав ні докази як мені, так і однодумцям зі мною людям. З другого боку, коли мені й моїм однодумцям ці докази видаються сутгєвими й переконливими, то нема ніяких розумних підстав, щоб відмовлятися від праці на Україні. Колиж він таких доказів не зможе дати, то ясно, що попередня національна політика на Україні тягнеться далі і що боротьба з нею повинна також провадитися з тою самою твердістю, що й до цього часу".

Справа, поставлена Винниченком у такій формі, мало причиниться до розяснення взаємин між радянською владою і українською політичною еміграцією. Перш усього Винниченко даремно підкреслює неособистий характер питання про свій поворот. Факт, що „силою ріжних обставин він являється одним із представників певної частини „українства", (який страшенно незручний термін в устах письменника та політика!) не є ще підставою до висновку, який робить Винниченко зараз у другім реченні, що: „ця частина вірить у його правильне розуміння її інтересів і довіряє його орієнтації серед складних обставин сучасности". Можна сумніватись, чи за особою Винниченка стоїть така велика частина еміграції, що його поворот на Україну був би для неї святим прикладом, за яким слід піти. Поворот проф. Грушевського є найкращим доказом, що людина з великим іменем, яка у свій час могла користуватись загальним авторитетом у політичних справах, може втратити свій вплив, завдяки надто хуткій зміні своїх пересвідчень — переходу з одного екстрему в другий. Авторитет Винниченка як політичного ідеольога є нині щонайменше захитаний, саме наслідком того факту, що він піддавався надто сильно ліричним настроям свого темпераменту і не виявив ясного погляду на хід подій „серед складних обставин сучасности". Нинішний його поворот на Україну, так само як його побут на еміграції, являється менше-більш його особистою справою. Инше діло, що навіть малий відрух діяльности визначного громадянина може не проминути без наслідків для загальної справи.

Якось дивно звучить домагання Винниченка, щоби радянська влада дала йому докази щодо зміни своєї політики в національнім питанні. Такі офіціяльні докази можуть бути потрібні англійському письменникові Уелсові або французькому сенаторові Де Монзі, які хотіли на території радянської влади на протязі двох тижнів ознайомитись з усіми умовинами життя країни для них невідомої. Хіба що Винниченко кажучи про такі докази має на думці офіціяльне запевнення радянської влади, що вона дозволяє йому в менту його приїзду на „вольности", які там до цього часу, як він сам це добре знає, нема? Радянська влада знає так само добре все те, що Винниченко написав на політичні теми від хвилини видання „Відродження нації", як і він бачить напрямок розуміння соціялізму і національного відродження України у політиці радянської влади. У чому-ж непорозуміння? Чи все діло не зводиться до того, щоби, якщо Винниченко забажає вернутись на Україну, радянська влада заздалегідь дала йому гарантії щодо забезпеки його особи та діяльности?

Винниченко підкреслює, що він звязаний партійною дисципліною і що готов покоритись цій дисципліні, якщо його партійні однодумці вважатимуть його поворот на Україну вказаним. І цей аргумент є мало переконуючим в устах такого діяча як Винниченко, що саме в моментах найважливіших рішень, які кінчались повною зміною його „орієнтації", дуже мало рахувався з партійною дисципліною і програмою своєї партії. Наші партії на еміграції і так є пошматовані та розсіяні, а найвизначніші їх члени, вчорашні други в однодільній програмі та залізній дисципліні, стали здебільша „*disiecta membra*", в яких кождий уважає себе в праві промовляти від імені цілої партії, а іноді й цілої еміграції. Не диво, що становище нашої еміграції до питання про поворот на радянську Україну є нині таким неясним та поплутаним.

Кілька дальших уваг на цю тему скажемо завтра.

Чи на шляху до націоналізації?

Оригінальне полагодження англійського вуглевого конфлікту.

Небезпека страйку англійських вуглекопів, який загрожував Англії та Европі непередбаченими наслідками, поки що усунена. Уряд згодився давати власникам копалень субсидію, поки що на протязі 9 місяців. На цей час вони мають задержати дотеперішню плату робітників, означену договором 1924 р., а федерація шахтарів відмовляється від страйку. Настало тимчасове перемиря, підчас якого нова державна слідча комісія має розглянути основно становище вуглевого промислу і придумати засоби для його оздоровлення.

У першій хвилині вся Англія зраділа на звістку оминення небезпечного страйку. Та кілька днів пізнійше почалась критика. Невдоволені звалювали вину на уряд, що він заздалегідь не придумав засобів, щоби оминути кризи, яка довго дозрівала. Признання субсидії — це-ж капітуляція перед домаганнями робітництва. День 31-го липня, коли підписано перемиря, деякі назвали різко „пятницею шантажу". Навіть Льойд-Джордж характеризував компроміс уряду як доказ повної його імпотенції. Цікаво, що сам він у 1921 р. як голова коаліційного уряду перший дав приклад такого полагодження справи, даючи субсидію вуглевому промислові. Одначе Льойд-Джордж доказує, що тоді треба було щойно виборювати нормальні умовини праці, по війні.

Противники субсидії кажуть правду підкреслюючи ненормальність становища, що держава бере на своє утримання одну з тих галузів промислу, які є основою економічного життя всієї країни. Крім цього така уступка робітникам, хто зна, чи не піддержує їх клясове завзяття. Такий крок уряду може стати прецедентом для инших галузів промислу, які захотять також перейти на утримання держави. А чи по девяти місяцях економічне становище держави покращає настільки, що уряд зможе припинити субсидію і не лякатиметься страйку? — ось велике питання.

Вся складність конфлікту у тім, що його головні причини лежать поза межою впливу праці і капіталу. Навіть при найкращих намірах власників копалень і шахтарів, вони жертвуючи своїми інтересами, не могли би вповні змінити причини задля яких англійський вугіль є такий дорогий і внутрі держави, і на чужині. Мало переконуючими є аргументи мін. внутр. справ сера Віліяма Джойнсона Хікса, що всьому винні робітники і комуністична агітація. Сама державна комісія признала, що домагання робітників справедливі: — вони хотять мати мінімум заробітної плати; незалежно від доходів даного підприємства. Друге діло — засоби боротьби робітників, які не хотять вести переговорів, раніше, ніж уряд не згодиться на їх домагання.

Англійський уряд зрозумів, що страйк коштував би державу дорожше, ніж 10—20 міл. фунт. стерл. субсидії. Коли всій країні грозить небезпека економічного параліжу, тоді нема часу думати, хто винен. І тому англійський уряд хотів бодай втихомирити атмосферу пристрастей в якій не можна обєктивно розглянути такої важливої справи. Та це лише пів-засіб, який не полагоджує самої кризи вуглевого промислу. Урядова комісія признала, що домагання вуглекопів, щоби зєднати всі вуглеві підприємства в один організм — виправдані. Та з другого боку англійські копальні є надто розсіяні, щоби їх можна синдикувати. Тимчасова полагода справи творить тільки прецедент, дуже оригінальний і дуже небезпечний. Уряд не мав иншого виходу, і це його єдина розумна відповідь. Але чи цей вихід доведе до розвязки кризи — можна дуже сумніватись.

Андрій Чайковський. 5)

Гулка і Смулка.

Гумореска.

Їхали так: побіч Смулки сидів урядовий ангел хранитель, а перед ними халатник. Як вони виїхали з цього Гетто, Смулці стало весело на души і ця парада йому дуже пободалася. На радощах він так сильно наступив халатникові на ногу, що цей аж скрикнув.

Смулка був перший раз на поліції в характері підозрілого. Та тут йому над сподівання дуже гарно повелося.

Дижурний комісар Соболяк знав його дуже добре з ріжних студентських зборів ще з університету.

— А ви тут що робите в такій чесній компанії? питає витаючись з ним. Смулка хотів відповісти, та його випередив халатник.

— То є славний Гулка, що векслі фальчує і своїх професорів підписує, а відтак у бідних Жидків гроші виманчує. У мене вимантив на такий сфальшований вексель 500 зол. Я на нього вже давно полюю і з тяжкою бідою його піймав...

Комісар став підсміхуватися:

— Шкода пане Шульбаум, що ви не поспитали професора про автентичність підпису заки гроші виплатили, але це не було у вашому інтересі, бо ви знаючи відразу, що вексель сфальшований, дуже мало на його виплачуєте. Такий довжник зі сфальшованим підписом буває сто разів точнійший у виплаті, ніж довжник з векслем добрим. Правда? ми на тім краю дуже добре знаємося. Виїмок від цього робить цей якийсь Гулка, але ви його не піймали; йдіть далі на полювання.

— Якто на полювання? хіба я не піймав його зараз?

— Вибачайте, цей пан не є Гулка, я його особисто знаю... — А звертаючися до мене каже:

— Можете, пане, цього Мехля Шульбаума подати до суду за обиду чести, що вас так зганьбив, — а ви — каже комісар до агента — як ще раз так помилитеся і будете неповинних людей арештувати, то я поставлю внесок у дирекції, щоб вам дали димісію... — Можете панове відійти.

Комісар подав Смулці руку і він вийшов з великим тріюмфом з поліцийного будинку.

Тимчасом агент став оправдуватися перед комісарем, а Жида лаяти. Коли Смулка обернувся в передній, тоді саме побачив, як агент штовхнув Жида в потилицю.

Вони з Жидом вийшли на вулицю. Він поправляв собі пейси, неначе по купелі. Очевидно боявся, щоби Смулка його не позивав до суду і став його на дворі перепрошувати, — ну, а що при цьому досталося Гулці, то нехай він сам здорово видихає.

Ця пригода так розвеселила Смулку, що і не думав через Гулку зі Львова забіратись. Все воно у тім одноманітнім житті студента прав були такі випадки „розривки" — забавою. Вінже знав, що йому нічого не може статись, бо кожного разу діло виясниться...

Довгенько так жив Смулка без пригоди.

Аж раз... Це було вже в марті, і тоді він зачав вчитися до іспиту. Устав рано, надяг стару кожушину, бо в домівці було нетоплено і холодно і став твердити римські пандекта. Саме зачав вивчувати кодекс Юстініяна-царя, як до його дверей сильно застукали.

— А хто це? питає.

— В імені права прошу зараз відчинити — чути було голос за дверми...

Він думав, що це прийшов товариш, що з ним іноді вчився.

— В імені якого права? питає — римського, церковного, чи германського?

— Не мудруй, моспаненьку а відчиняй,—крикнув якийсь грубий голос то не з Грицем справа, моспаненьку, тут поліція говорить, ц. к. поліція, не-аби-що...

— Прошу в імені права відчинити зараз, — каже якийсь урядовий голос, — а то я прикажу відчинити двері силою.

„Певно знову Гулка" подумав Смулка — є нова „дистракція".

Відчинив двері. Всунувся той самий агент, йому вже знайомий, а за ним якийсь товстяк у футрі, в якім пізнав свого господаря із Замарстинівської вулиці. Він страшно сопів. У сінях видно було двох поліцаїв до асисти.

Смулка виступив їм на стрічу, вклонився і каже:

— Панове певно шукаєте за паном Гулков. На жаль, не можу вам служити, бо він до мене ніколи не заходить, і я його ще з роду не бачив.

Агент пізнав його зараз, бо вже дістав раз по носі за нього в афері з Шульбаумом.

— Пане Окорський — каже агент до товстяка — ми грубо помилилися, я цього пана знаю, то не Гулка. І я його арештувати не буду... Дуже вас, пане перепрошую, вибачте...

— Нічого, нічого, а що пане агенте, чи Шульбаум піймав Гулку?

Та він на те нічого не відповів, лише мерщій пропав за дверима, забираючи з собою поліційну асисту.

Окорський остав сам зі Смулкою. Він був такий збентежений, що аж жаль його стало. Смулка підсунув йому одинокий у домівці столець, а сам сів на постелі.

— Прошу, сідайте пане Окорський, спочиньте, бо з Замарстинова не близька дорога... Футра не роздягайте, бо у мене, бачите, холодно, навіть шапку задягніть безцеремонно, бачите як у мене по студентськи...

Він сів не супротивляючись...

— Маєте все ще клопіт з тим драбугою. А як ведеться вашій шановній сімї?

Пан Окорський вибаранив на його очі, не знаючи, чи він глузує з його, чи прикидається, щоби не показатися тим, за ким він шукає.

Смулка підсунув йому студентський тютюн і папірці:

(Продовження буде.)

По широкому світі.

Наради у Льондоні над гарантійним пактом будуть вестись одночасно в трьох групах; у першій радитимуть міністри закорд. справ, у другій державні підсекретарі, у третій знавці-правники, які будуть редагувати поодинокі пункти проекту гарантійного пакту.

Німецько-російське порозуміння — як подає франц. преса — мало бути потайки доповнене в половині минулого місяця, на випадок якби Німеччина вступила до Ліги Націй і прийняла гарантійний пакт.

Ґенерал Петен вернувшись з Мароко, здав справоздання з воєнної ситуації, і висловив надію, що нові французькі війська, які прийдуть на місце втомлених попередних перейдуть у наступ. Фез та Таза є вповні забезпечені перед Абд-ель-Крімом.

Муссоліні хоче злагодити демонстративну димісію Орлянда, заявляючи в одній статті, що в нинішній добі нема місця для діяльности дипльоматів старого типу.

У Македонії мали відкрити нову революційну організацію.

Народня школа ім. М. Шашкевича у Львові.

До відома львівським батькам.

Від зими п. р. носилась по Львові глуха чутка, що одинока українська міська народня школа ім. М. Шашкевича мала би бути скасована. Многі уважали цю вість неймовірною. А проте вона удержувалась уперто а вкінці й здійснилась. В маю п. р. міська шкільна рада ухвалила поділ міста Львова на шкільні округи з тим, що батьки кожної округи без ріжниці народности і віроісповідання мали би записувати свої діти лише до тої школи, що положена в їх окрузі. А тому, що школи в усіх частях міста є лише польські, то всі українські діти були би згідно з тим розпорядженням примушені вчитися у них по польськи. В такий порядок втягнено й нашу школу ім. Шашкевича, призначено для неї сусідуючу частку міста і приказано замешкалим там батькам, також Полякам і Жидам посилати туди своїх дітей. А що більшість тих дітей польсько-жидівська, то українська школа сталаб т. с. автоматично польською. Щоби однак української людности надмірно не дразнити, постановлено переводити річ постепенно — значить: в вересні п. р. перемінити першу клясу в польську, в слідуючім році другу клясу і т. д., так, що за пару років ціла українська школа щезла би. Очевидно, що в звязку з цим наміреним скасуванням школи, припинив маґістрат також всю підготовляючу роботу для поставлення нового будинку для нашої школи.

Це розпорядження викликало серед цілої української людности міста страшне обурення. В місті живе коло 40.000 Українців, до народніх шкіл ходить кілька тисяч дітей; для них належалось вже віддавна більше публичних шкіл, і тому, що не давано їх, ми мусіли удержувати в ріжних частях міста десять приватних шкільних заведень. А тут замісць обіцюваних нових шкіл мали би забрати нам і ту одиноку школу, яку ми від 42 літ посідали! Яскраво вражає і той момент, що коли „кресовий" закон признає по селах для зголошених 40 дітей рідну школу, то у Львові кілька тисяч українських дітей не мало би своєї школи! Також виходило дивовижним, що коли Рада міста перед 42 роками основувала цю школу спеціяльно для потреб українського населення Львова, то міська шкільна Рада, орган підвладний, взялася касувати давню фондацію своєї верховної влади!

Вислів цьому огірченню української людности м. Львова дало велике всенародне віче у Львові, котре відбулось в „Народнім Домі", і збори передміських організацій, де постановлено розіслати скрізь протести та одночасно отвирати в середмістю в міру закриваних українських кляс в школі ім. Шашкевича, приватні відділи тих кляс з українською викладовою мовою.

Крім того піднявся оборони справи ще оден, делеґат шкільної міської Ради і предложив шкільній Кураторії меморіял, в котрім виказав право української людности у Львові до рідної школи, а дальше звернув увагу на наслідки, які вийшли би з такого провокування свідомої української людности міста. Небавом після того прибув до Львова польський міністр освіти і йому предложено між иншими шкільними справами також меморіял про школу ім. Шашкевича. Не знаємо, що заважило на порішення цієї справи. Однак і сам міністр Грабскі видно зрозумів, що закривання нашої школи було би ярким визовом киненим нашому громадянству і тому вернувши до Варшави заявив в сенаті прилюдно: що хоча по новому законі Українцям міста Львова не належиться рідна школа (бо не творять в місті 25 прц. всієї людности) а проте з огляду на поважне їх число в місті і значну фреквенцію дітей в школах задержує їхню школу надальше. Таким робом істнування нашої школи вже на довші часи запевнене*).

Томущо це рішення міністра освіти не всім Українцям м. Львова відоме, тому подаємо його до загального відома. Хай батьки не трівожаться, і коли ще не вписали своїх дітей до рідної школи ім. Шашкевича, хай впишуть їх туди з кінцем ферій.

Школа міститься вправді в старім будинку, однак посідає визначні учительські сили; і там отримують діти зразкову науку та щиру опіку й виховання. Це можуть посвідчити численні родини впоміж інтеліґенції, котрі з ведення дітей у тій школі є цілком вдоволені. Особливо належить нам більше заповнити низші кляси. Бо в останніх роках вийшло таке, що коли вищі кляси виказували надмір молоді і мусіли бути поділені на рівнорядні відділи, то фреквенція в двох низших клясах зменшилася (є це впрочім наслідок війни по всіх школах). Та з цього скористала нинішня влада і стягнула в двох перших клясах хлопців і дівчат на спільну науку. Нічого в цім лихого для самої науки нема, але воно може спинити бажаний нам і вимаганий нами віддавна розділ тої школи на дві окремі школи, хлопячу і дівочу. З огляду на ту ціль, хай всі громадяне, що мешкають не дуже далеко від нашої школи, вписують туди своїх дітей і загрівають инших батьків до цього діла.

*) Довідуємося, що в подібнім положенню находяться наші школи також в инших містах (в Коломиї, Тернополі й ин.) одначе не знаємо, чи в тих містах зроблено належні заходи для ратування своїх шкіл.

Страшний міст.

Неймовірна але правдива історія.

(Від власного кореспондента.)

Варшава 10. серпня.

Учора у Варшаві відбулось відкриття реставрованого мосту Понятовського. Але дивна річ: по цьому мості не вільно їздити кінно: можуть лише проходити піші та проїздити як найтихійше (не більш 5 км. на годину) автомобілі та два трамваї. А тимчасом міст кольосальний і обійшовся в грубі міліони золотих.

Варшавські фейлєтоністи кплять собі з будівничих і зі столичного маґістрату, але можливо, що за тими кпинами ховаються зародки трагедії.

У кожному разі міст цей має бурхливу історію, викладену в 10-ти чи 12-ти великих томах кримінального „досє". Де саме тепер знаходяться ці акти, я не знаю, але історію мосту Понятовського розповісти можу.

Міст будувала одна з найвизначніших та найбагатших будівельних фірм Польщі, але це не перешкодило тому, що під кінець будівлі виникло дуже поважне обвинувачення будівничих у зловживаннях. Та ще яких! Виявилося, що один з центральних биків не був спущений у глиб Висли до підставового ґрунту, а стоїть на шарах, які можуть у майбутньому поповзти, та в придачу до цього сама основа бика уявляє із себе не монолітно замуровану масу, а лише метальовий кістяк закиданий камінням.

І свій час, перед війною, справа ця викликала в Варшаві величезну сенсацію. Судове слідство доручено слідчому для особливо важливих справ п. З—кому (українець). Він з запалом взявся за розкриття мостових містерій, притягнув до експертизи першорядні наукові сили і крок за кроком почали виявлятися просто казкові речі. Кілька спроб підкупити слідчого скінчились фіяском. Мало цього. Слідчий нащупав звязок мостової афери з ґенералом Скалоном, тодішнім варшавським ґен.-ґубернатором. Утворювався кольосальний скандал. Справа дійшла до царя Миколи, який висловив велике незадоволення, що якийсь там слідчий сміє торкатися найвищого достойника в „Привислінськім краї". І наслідок цього, коли справа була майже докінчена розслідом, слідчого З-го перевели на таку ж саму посаду... аж в Тифліс!

Але швидко спалахнула революція, і мужнього слідчого призначено віце-головою Винницького окружного суду та викликано до Петрограду для провадження дослідів по обвинуваченню був. царських міністрів у зловживаннях.

Пройшло ще три роки і колишній слідчий... опинився у Варшаві з численною родиною, як безправний український еміґрант.

Довідавшись, що міст, коло якого він стільки попрацював (поверх 10-ти томів „досє"!) збираються відновити*), не відкликаючи судового процесу, п. З-кий передав до розпорядимости польських газет ті матеріяли в цій справі, які в його були і справа volens-nolens знов виплила на поверхню.

Ви хочете знати кінець?

А дуже простий. Учора відкрили многоміліоновий міст, по якому заборонено їздити кінно, а п. З-го віддано під суд за... шантаж.

Де 12 томів кримінального дослідження — цього як вже сказав, не знаю.

О. П—ський.

*) Російська армія коли залишала Варшаву, то підірвала середину мосту.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Вплив сльози на совість урядовця.

Мені цього тижня не ведеться. Жінка написала, що приїде на пару днів до Львова, господар дав новий замок у брамі камениці і я мушу спровадити вищий ключ, від тижня маю в хаті гостя, якого в залізниці обікрали і він жде аж я йому позичу на дорогу.

Як на один тиждень, цього, думаю, булоб досить. Але злобна доля не спочила на нім. Передучора вимандрувала мені на вулицю пса і передала в досвідні руки міського гицля. Заходила небезпека, що мого вірного приятеля не тільки позбавлять життя, але що одного гарного дня дістану його в ресторації під видом зразів à la Nelson, або баранячого „ґренадієра".

Зогляду на те я мусів швидко ділати і старатися не допустити мого пса до переміни на зрази чи печеню.

Крутими вуличками зайшов у гицлівську резиденцію, але тут довідався, що псячою долею кермує світлий маґістрат, та що він один має право їх життя і смерти.

Помандрував я до маґістрату. Шефа псячого департаменту на щастя не було в бюрі. Кажу „на щастя", бо як мені другі урядники зрадили, шеф абсолютно не зворушується словами мущин, звертає їм позовені собаки дуже рідко і то на остемпльоване подання, коли загалом до того часу пса не повісять. Зате дуже чулий на жіночі сльози і тому треба приходити все в товаристві жінки, якаб мужеські арґументи поперла кількома ведрами тієї романтичної течі.

Признаюся: я перший раз від місяця жалував, що нема моєї жінки у Львові.

Але від чого добрі знайомі.

— Пані дорога, — прошу одної, чи не моглиб ви поплакати з десять мінут.

— За ким? За вами?!... Ні!

— Не за мною, але...

— Ні, абсолютно ні! перебиває мене. Ви, мущини не варті й одної нашої сльози.

— Адже не за мущиною...

— За жінкою тим більше! Як дала себе обманути котромусь із вас, то дурна і за нею не варта плакати.

— Пождіть! Ні за мущиною ні за жінкою, а за моїм Долляром. Знаєте його, той з білим хвостиком...

— Знаю, знаю. А щож біденькому сталося?

— Гицель зловив!

— Справді?! Ах яка шкода! Кажіть, що я маю робити?

— Дурничка. Потрудіться, як моя жінка до маґістрату і поплачте перед псячим референтом. Напевно випустить!

— З приємністю! Бідний Долярчик, така симпатична собачка.

— Ну, скорше! — приганяювала мене. — Баритеся, якби це не розходилося про життя.

І ми побігли: вона наперед, а я за нею ледви всліваючи.

Перед дверми відносного бюра витягнула хусточку, натерла очі, стягнула ніс і пустила шорком сльози.

— Відчиняйте! — шепнула гробовим голосом.

Я відчинив і ми обидвоє станули перед лицем шан. референта.

По кімнаті пронісся серце розриваючий плач моєї товаришки. Її скулені плечі судорожно підскакували, а крізь промоклу хусточку шорком лилися сльози.

Референт був помітно зворушений. Не розпитуючи довго він взяв папір і перо.

— Як пес називається?

— До...до...до...ларок!

— Коли злапаний?

— Передучора!

— Прошу заплатити 7 зол. і взяти собі картку з наказом випущення.

Я швидко виповнив формальности і ми вийшли з бюра.

Пані сухою хусточкою витерла надвижку сльоз і щасливо всміхнулася.

— Хвалити Бога! — відпихнула. — Ви мущини кажете, що ми не маємо серця. Залежить, як для кого!

Я нічого не відповів, але подумав страшну річ.

При захопленні жінками влади, напевно вийде закон лапати мущин, що швендяються по ночі. Скажіть панство, хто тоді за нами заплаче?

Вже тепер скорше помилують пса, як людину, а тоді вже напевно будем трактовані як блохи.

Галактіон Чіпка.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Вчорашнє (178) число „Діла" сконфісковано за новинку про зірвання надпису на хресті та знищення самого хреста поліґанами борщим у Раві Руській.

— **Арештування.** В перших днях серпня арештовано в Дрогобичі Ю. Сварича та переведено дома ґенеральний трус (другий з черги по липневому). Як можна було довідатись, закидують йому належання до якоїсь організації, якої центр находиться буцім в Тернополі (!), а арештований має бути заступником на Дрогобич (має 19 років !). По кількоденнім придержанні в дрогобицькій слідчій вязниці, перевезено його до Львова, де опинився на „Баторого".

— **„Українська Рада".** Щоби оминути непорозуміння, зазначуємо, що новий часопис „Рада" про який ми вже згадували, не є продовженням часопису „Українська Рада", який до останнього часу виходив у Львові під редакцією п. М. Струтинського, та що п. М. Струтинський не має нічого спільного з новим часописом „Рада".

— **Новий польонізаційний замах!** Деякі польські газети повідомляють про проєкт нового адміністраційного поділу Галичини, на підставі якого будоб утворене перемиське воєвідство з частиною львівського і частиною краківського воєвідства. Таким робом обєднано би суто українські й суто польські повіти з явною метою пересунення польської етноґрафічної межі поза Сян на схід й спольщення самого Перемишля. Поки що ще нічого близше невідомо про цей проєкт, який є такий витяганий, штучний і безглуздий, що важко повірити в його реальність.

— **Тамом музей.** Вдова по амер. президенті Вільсоні має намір перемінити дім, в якім в останній добі життя жив її чоловік, у музей і передати його до публичного вжитку. Шкода, що в такому музею можна буде побачити. Адже предмети хатньої обстанови Вільсона не заслуговують ще на таку цікавість як реліквії по Наполеоні.

— **Рекорд журналіста.** Кореспондент „Ессошіейтед Прес" у Шікаго мав інтерв'ю з капітаном Мекміліяном, який находиться на березі Ґренляндії, в Етаг, себто на віддаленні 5700 англ. миль. Інтерв'ю тривало 90 хвилин.

— **Льондонська поліція** має 19.350 осіб — на 1000 менше, як треба, згідно з домаганнями міста та його безпеки. Це зменшення зроблено задля ощадности.

— **Памятник для Принципа.** Центральний комітет югославянських націоналістів рішив вибудувати в Сараєві памятник Гаврилові Принципові, який убив австр. архикнязя Фердинанда і дав безпосередню причину до світової війни.

— **Німецьке студенство проти Польщі.** На 40 конґресі союза німецьких студентських товар. у Берлині одна з резо-

зіонії звертається гостро проти Польщі і заповідає безпощадну боротьбу з усім, що польске.

— **Доньна Максима Горного у Варшаві.** В справі виміни політ. вязнів поміж Польщею і Рад. Союзом має приїхати до Варшави делегатка російського червоного хреста пані Пєшкова, донька Максима Горкого.

— **Недуга польського письменника.** Занепокоєний поважною недугою найвизначнійшого сучасного польського письменника Ст. Жеромского заст. польського премієра Рачкевіч вислав до місця побуту Жеромского спеціяльного делегата з місією висловити Жеромскому співчуття польського уряду та привести до Варшави реляцію про стан недуги письменника.

— **Цісарева — акторкою.** Бувш. австр. цісарева Зита, з огляду на скутне фінансове становище, мала згодитись на пропозицію американських фільмових підприємців і гратиме в фільмі „Трагічна історія родини Габсбургів". Фільми складатимуть в Америці, а знимки природи та палат зроблять в Австрії.

— **Добираються з податками.** Міністерство скарбу наказало податковим урядам, щоб з огляду на добрі жнива не давали хліборобам більше ніяких полекш, але почавши від 1. вересня н. р. стягали безпощадно всі залеглі ґрунтові і доходові податки.

Студентські справи.

Вписи на Вис. Технічну Школу в Шарльотенбурзі.

Звертається увагу всім бажаючим студіювати на Високій Технічній Школі в Шарльотенбурзі, що речинець вношення прохань на приняття вигасає дня 25. н. м. Усіх інтересованих проситься звертатись за адресу: Ukrainische Studenten-Vereinigung an der T. H. zu Charlottenburg 2., Goethestr. 67|a zu Händen d. Herrn Pelenskyj.

Військові справи.

Як стати підпоручником резерви.

Від Управи Окружного Корпусу одержуємо в справі заходів для придбання ступіня підпоручника резерви такий комунікат: „На підставі розпорядку мін. військ. спр. ступінь підпоручника резерви можуть одержати такі особи, які тепер у війську не служать: 1) ті що мають науковий ценз що найменше шести клас середньої або рівнорядної школи: 2) ті, що скінчили з добрим успіхом військову школу або офіцирські курси в польській армії або бувших завойовницьких (zaborczych) арміях, або зголосились перед днем ратифікації риського трактату як добровольці до польс. війська, підчас служби провели бодай 6 тижнів на фронті і мають військову підготовку, в обсягу, який означить міністр військових справ: 3) ті що мають моральні кваліфікації без закиду і такі самі підчас їх служби у війську.

Крім цього можуть робити заходи, щоби одержати ступінь поручника резерви ті, які формально не мають наукового цензу (шести клас гім.), та за те скінчили одну з офіцир. шкіл або курсів чи то в польськім війську чи в армії попередніх держав. Ці призначення будуть переведені лише у виімкових випадках. Прохання треба вносити на протязі трьох місяців, особисто або поштою, до тих відділів ПКУ., де кождий є записаний. Треба в проханні написати власноручний житєпис, точні дати з військової служби, коли хто її почав, де, як довго був, який мав військовий ступінь, в яких битвах брав участь, які має відзнаки і прізвище останнього безпосереднього військового старшини.

Ті, що хотять стати відпоручниками резерви на підставі охотничої служби та пробувши на фронті бодай 6 тижнів, повинні вказати в житєписі на дані своєї підготовки також поза військовою службою. До прохання треба додати такі документи або їх достовірні відписи: 1) доказ наук. ценза; 2) доказ скінчення загальних військ. шкіл чи курсів; 3) посвідку від державної чи автономічної влади, де кандидат живе і що не був караний судом ні поліцією, — а коли був: за що? в якій мірі? 4) посвідка одного професіонального офіцира про бездоганну поведінку, з менту, коли виступив з війська. Ті що не мають шкільних свідоцтв мають додати инші докази про рівень своєї освіти. Всі прохання треба висилати до ПКУ. „Польської команди Узупелнєнь", а не до Управи Окружного корпусу або міністерства.

З судової салі.

Процес Корнгабера і тов. — за обманство і вимушування.

28-ий день розправи.

(Продовження.)

Після наради трибунал наложив на обор. д-ра Дверніцкого кару 200 зл. за легковаження постанови трибуналу про річевий характер питань та за образу судових властей. Проти того оречення трибуналу виступив з довгою філіпікою д-р Грек; нічого це не помогло, бо трибунал своєї постанови не змінив. Трибунал стоїть на становищі — сказано в мотивах — щоби обмежувати час розправи до необхідних меж і не простягати розправи без справжньої потреби.

Свідок Ейзіґ Гірш, шваґер обв. Корнгабера, нічого нового не каже. Свідок Сальомея Кесзлер починає авантуруватись, що їй закидують, що вона має 58 літ, коли їй „лише" 52 роки, накидується на д-ра Ляндауа і кінчить, що без присяги зізнавати не буде. Прикру несподіванку зробили їй прокуратор і оборонець, які швидко порозумілись, що з такого свідка можна зрезиґнувати; свідок непереслухана вийшов геть. Свідок Людвика Корнгаберівна донька обв., відмовляється зізнавати.

Починається переслухання свідка д-ра Пйотровского, протоколянта слідчого судді Рутки. Свідок перечить, наче би він слідство самостійно. Він питав щонайбільше про подробиці задля усунення непорозумінь у протоколі. Дати устійнювано при помочі календаря а то й годинника. Протоколи все підписували переслухувані; не було випадку, щоби їм не прочитано протоколів і щоб їх не підписали. В неприсутности судді ніколи не велось переслухування. Коли суддя довший час не повертав, обвинуваченого відводили до келії. Суддя Рутка виразно заявив, що справа настільки важна, що мусить вести її особисто. Переслухування тривали цілими годинами й томили однаково суддю що й переслуханих. Микитин і Дворніцкі самі диктували зізнання, а їм не перебивали тоді, лише писано протокол під диктатом.

Коли предсідник завдав свідкові питання на обставину поведінки судді Рутки з Микитином, обор. д-р Ляндау зголосив претенсії оборона питати свідка в цім самім напрямку, при чому оборона висловила свій жаль, що предсідник питає Пйотровского те, чого заборонив обороні питати Рутку. Прокуратор висловлює здивування, що оборона виступає з внесеннями щодо питань свідка, поки ще предсідник не скінчив випитувати його.

Після обідньої перерви предсідник дальше питає свідка Пйотровского. Свідок твердить, що всіх обвинувачених трактовано однаково. Микитин був дуже бідний і викликував милосердя у судді Рутки, який тому ділився з ним тими харчами, які діставав підчас переслухування. Свідок не міг трясти Микитином хочби тому, що почуває до нього фізичну відразу; прикро йому, що мусить заявити це. Протоколів ніколи не нищено. Раз єдиний свідок знищив розпочатий протокол з написаними трьома рядками, бо Микитин пригадав собі, що спершу треба що инше записати. Агент Керепка пильнував двері, бо ствержено, що були спроби підслухування. Закид Микитина, що свідок грозив Микитинові 20-літньою вязницею, а також що вимушував на ньому зізнання — свідок вважає клеветою.

Оборонці питають свідка про всілякі моменти слідства. Більшість запитів є демонстративного характеру й їх предс. ухиляє.

Дальше переслухування свідка відложено до слідуючого дня. На салі замітна перевтома й нудьга. Навіть найбільш загорілі аматори того процесу мають вже мабуть досить цілої тої безконечної історії.

29-тий день розправи

Дальше переслухування д-ра Пйотровского.

Обор. д-р Ляндау ставить нову „порцію" питань, що торкаються всіляких закидів обвинувачених проти свідка, як протоколянта.

Свідок перечить, наче би Микитинові звертав увагу, що слід кланятися доньці Корнгабера, — це ніщо не обходило його. Лист Микитина до Штайнінної вислано агентом Керепкою, бо Микитинові залежало на поспіху з мотивів, які з чисто людських оглядів заслугували на увагу; Микитин казав, що його наречена хора, находиться перед родами, а сам він не має ближних; Мик. вжив вислову, що є він у вязниці „так як стоїть". Иншим співобвинуваченим Микитина не треба було робити аналоґічних послуг, бо їхні родини самі паломничали до суду й таборували біля канцелярії судді Рутки з подушками та постелею. З окрема Єгер не потрібував писати листів, бо його родина вічно торчала під дверима. В тім, що в протоколах Мик. не зазначено години закінчення переслухання, нема нічого особливого: це простий припадок.

З черги питає обор. д-р Кібін, який цікавиться слідством проти Дворніцкого. Щодо потішування Дворніцкого суддею, що буде він фіґурувати на розправі як свідок а не обвинувачений, то свідок стверджує, що це Дворніцкі вічно випитувався судді й просив його вставитися за ним до прокуратора. Дворніцкі казав: „Я на цім жидівськім відпусті був радше свідком і як свідок можу зізнати дуже цікаві речі; я не хотів вести цієї справи й тому вони віднеслись до Варшави". На це суддя сказав, що прокуратор як схоче — може припинити проти нього слідство так як проти Мінца.

Обор. д-р Грек вносить на покарання д-ра Пйотровского за те, що підчас своїх зізнань назвав клеветою деякі заміти обвинувачених, а суд ще не сказав свого слова чи це була клевета чи ні.

Предс. обіцює полагодити внесення пізніше.

Обор. д-р Глушкевич невдоволений, що Микитинового брата Олександра не переслухувано у слідчого судді, тільки записано, що це він зі страху спалив папері Микитина.

—

На пополудневій розправі розпочато переслухувати свідка Івана Мариняка. Свідка Пйонтиевіча звільнено зовсім і дозволено йому вертати до Варшави.

ОСТАННІ ВІСТИ.

Льондонські наради.

Бріян і Чемберлен розглядали 11. VIII. текст відповіди для Німеччини. Прийшло до управильнення 1. части програми; оба мін. порозумілися щодо змісту відповіди.

Троцький насл. Дзєжинського?

З Риги повідомляють, що на місце Дзєжиньского висувають Троцького. Дзєжиньскі обняв би дотеперішне становище Троцького за виїмкою ҐПУ.

Амб. Гербет кидає Москву.

З Парижа повідомляють про можливість відкликання франц. амбасадора в Москві, Гербета. Його місце зайняв би шарже д' афер Лябон. Гербетови не вдалося вплинути, щоби комітерн перестав ворожу аґітацію в фр. кольоніях.

Бельґія проти Польщі.

Белягія протйвиться анґажуванню Франції в користь Польщі. Вандервельд зложив відповідну заяву Чемберленови.

Чи Ви вже є членом Кооперативи „Рідна Школа"? Як ні, то впишіться негайно! Один уділ (пай) 5 зол., число уділів необмежене. Вписове 50 ґрошів. Заяви приступлення можна одержати в кождому Кружку У. П. Т. — Пишіть і посилайте гроші на адресу: Дирекція Кооперативи „Рідна Школа" Львів, Ринок, ч. 10. II. пов.

„Голодному Селу".

ВИКАЗ 33-Й

Вп. Жертводавців які зложили на допомогу „Голодному селу" в місяці серпні 1925 в золотих:

Комітет допомоги „Голодному Селу" в Дрогобичи збірка: від радника Дроздовського 136, д-р Чапельський 12, д-р Пацлавський 20, улична збірка в Дрогобичі 171·32, Кооператива „Єдність" в Вороблевичах 10, збірка в Тустановичах 64, збірка з Вацович 10·80, збірка Трускавець 35, збірка з Чубатови 103, збірка з Поповичева 6 зол. — разом 568·12 зл. — Рівночасно зібрано в натураліях: Меланія Витвицька 53 кг. жита, Алена Козар 53 кг. ячменю, Ольга Чапельська 78 кг. муки житньої, Розалія Кмітковська 110 кг. муки пшеничної, о. В. Герасимович збірка в церкві в Терпилівці 7·07, в Климківцях 3·50 — разом 11·28 зол., Волохатюк — Канада 2 дол. канад., Н. Пшепюрський — Львів 1 зол., Тов. Ольги Бесарабової Ню-Иорк 40 дол. По день 1. серпня зібрано 17,032·07 зол. і 1.230·25 долярів.

Біржа.

Львів, 12. серпня 1925.

Гроші.

Амер. дол. 5·65 — 5·75, канад. дол. 5·40 — 5·45, ческі кор. 0·15·50 — 0·15,66 леї 0·02·33 — 0·02·50, франц. франк 0·25 — 0·25·33, швайц. фр. 1·02—1·03, анґ. фунт 25·80—25·85.

Золото. 20 кор. 22·10—22·20, 20 франк. 19·90—20·00; 20 марк. 24·90—25·00; 10 руб. 27·40—27·50.

Срібло. Австр. кор. 0·44·50—0·45, 5 австр. кор. 2·35—2·36, фльорени 1·19—1·21, рубель 1·88—1·90, рубель дрібним сріблом 0·87—0·86.

Памятайно: Рідна Школа — це народня фортеця, це певний захист у добі лихоліття!!

ОПОВІСТКИ.

Репертуар Українського Наддніпрянського Театру О. Мітневич.

Монастириська:
14.VIII. „Запорожський клад".
Битків:
12.VIII. „Пан Твардовський".
13.VIII. „Вій".
Бучач:
15.VIII. „Вихрест".
16.VIII. „Запорожець за Дунаєм" і „Вечерниці".
17.VIII. „Гейша". 120 8-?

Український хор Д. Котка:
Середа 12. VIII. Кути.
Четвер 13. VIII. Кути. 115 9—?

За редакцію відповідає І. Рудницький — Видає Видавнича Спілка „Діло". — З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.